

SKUPŠTINA CRNE GORE

POSLANIČKI KLUB

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

 CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	22. X 20 18. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-234
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministarki ekonomije, postavljam sledeće

POSLANIČKO PITANJE:

Uvažena Ministarko,

Koje koristi imaju država Crna Gora i Opština Nikšić od proizvodnje električne energije u vjetroelektranama na Krnovu?

Obrazloženje

Izgradnja 26 vjetroelektrana (vjetroparka) na Krnovu je završena krajem 2016. godine. Ukupna instalisana snaga je 72 MW. Planirana srednja vrijednost godišnje proizvodnje vjetroelektrane je između 200 i 230 KWh električne energije, što je dovoljno za snabdijevanje oko 50.000 crnogorskih domaćinstava. Prema raspoloživim podacima, vrijednost ulaganja u vjetropark na Krnovu je iznosila oko 120 miliona eura. Izgradnju su izvele austrijska firma Ivicom Consulting i francuska kompanija Akuo energy, a finansijeri su bili Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Njemačka banka za razvoj (KfW) i francuska Investiciona kompanija za promovisanje ekonomske saradnje Proparco. Vjetroelektranom raspolaže i upravlja kompanija Krново green energy. Krajem 2017. godine u vlasničku strukturu kompanije je ušla i

kompanija Masdar iz Ujedinjenih arapskih emirata, sa udjelom od 41 odsto. Izgradnja vjetroelektrana na Krnovu je prva veća investicija u pogone za proizvodnju električne energije u Crnoj Gori od izgradnje TE Pljevlja 1982. godine. Ugovorom je državno zemljište na Krnovo dato u zakup na 20 godina, sa mogućnošću produženja do maksimalno pet godina. Prema ugovoru, država Crna Gora se obavezala da će otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani biti garantovana i fiksna za prvih 12 godina rada i da neće biti manja od 95,99 eura po MWh. Nakon probne, redovna proizvodnja je počela u novembru 2017. godine kada je vjetropark proizveo 14,2 MWh, a u decembru 23,8 MWh električne energije. S obzirom na to da je prošla godina od početka redovnog rada vjetroelektrane na Krnovu, važno je saopštiti koliko je energije proizvela, koliko je doprinijela povećanju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i koliko je država kompaniji Krnovo green energy uplatila subvencija po osnovu podsticaja za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora? Molimo Vas da javnosti saopštite finansijske, ekološke i opšte efekte rada ove vjetroelektrane.

POSLANIK

Dragutin Papović

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	5. XII	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/18-237/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Broj: 310-277/2018-2

Podgorica, 01.11.2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-din Aleksandar Jovičević, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Dragutina Papovića,

Poslanik Skupštine Crne Gore Dragutin Papović postavio je Ministarstvu ekonomije sledeće

POSLANIČKO PITANJE

Koje koristi imaju država Crna Gora i Opština Nikšić od proizvodnje električne energije u vjetroelektranama na Krnovu?

Obrazloženje:

Izgradnja 26 vjetroelektrana (vjetroparka) na Krnovu je završena krajem 2016. godine. Ukupna instalirana snaga je 72 MW. Planirana srednja vrijednost godišnje proizvodnje vjetroelektrane je između 200 i 230 KWh električne energije, što je dovoljno za snabdijevanje oko 50.000 crnogorskih domaćinstava. Prema raspoloživim podacima, vrijednost ulaganja u vjetropark na Krnovu je iznosila oko 120 miliona eura. Izgradnju su izvele austrijska firma Ivicom Consulting i francuska kompanija Akuo energy, a finansijeri su bili Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Njemačka banka za razvoj (KfW) i francuska Investiciona kompanija za promovisanje ekonomske saradnje Proparco. Vjetroelektranom raspolaže i upravlja kompanija Krnovo green energy. Krajem 2017. godine u vlasničku strukturu kompanije je ušla i kompanija Masdar iz Ujedinjenih arapskih emirata, sa udjelom od 41 odsto. Izgradnja vjetroelektrana na Krnovu je prva veća investicija u pogone za proizvodnju električne energije u Crnoj Gori od izgradnje TE Pljevića 1982. godine. Ugovorom je državno zemljište na Krnovo dato u zakup na 20 godina, sa mogućnošću produženja do maksimalno pet godina. Prema ugovoru, država Crna Gora se obavezala da će otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani biti garantovana i fiksna za prvih 12 godina rada i da neće biti manja od 95,99 eura po MWh. Nakon probne, redovna proizvodnja je počela u novembru 2017. godine kada je vjetropark proizveo 14,2 MWh, a u decembru 23,8 MWh električne energije. S obzirom na to da je prošla godina od početka redovnog rada vjetroelektrana na Krnovu, važno je saopštiti koliko je energije proizvela, koliko je doprinijela povećanju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i koliko je država kompaniji Krnovo green energy uplatila subvencija po osnovu podsticaja za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora? Molimo Vas da javnosti saopštite finansijske, ekološke i opšte efekte rada ove vjetroelektrane.

Rimski trg 46, 81000 Podgorica

Tel: (+382) 20 482 163; 234 397 Fax: (+382) 20 234 397

Web: www.mek.gov.me

ODGOVOR

Primjena mehanizama podsticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije dovela je do novih investicija u sektoru eneretike. I to investicija u izgradnju malih hidroelektrana u iznosu većem od 40 miliona eura i izgradnju vjetroelektrana u iznosu većem od 200 miliona eura. Jedan od tih projekata je i VE Krnovo. Kod ovog kao i kod ostalih projekata iz oblasti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, govorimo o višestrukim pozitivnim efektima. Naime, samo izgradnja VE Krnovo instalisane snage 72 MW predstavlja investiciju od oko 150 miliona eura. Osim toga predstavlja i proizvodni objekat sa značajnom instalisanom snagom i prvi veliki proizvodni objekat u oblasti elektro-energetike od izgradnje TE Pljevlja 1982. godine. Sa planiranom godišnjom proizvodnjom od oko 200 GWh VE Krnovo će u velikoj mjeri doprinijeti energetsom miksu u Crnoj Gori, umanjiti zavisnost sistema od hidroloških prilika i poboljšati spoljnotrgovinski bilans za oko deset miliona eura. Ne manje bitna je i činjenica da ovaj objekat po isteku ugovorenog perioda zakupa treba da bude u potpunosti revitalizovan i ustupljen državi u vlasništvo, čime će se uvećati vrijednost državne imovine za višemilionski iznos.

Treba podsjetiti da realizaciju ovakvih projekata prate benefiti ne samo makroekonomski ili benefiti na nivou države, već i benefiti i za lokalne zajednice u kojima se projekti realizuju. Podsjetiću da je izgradnju VE Krnovo pratila i izgradnja i rekonstrukcija lokanih puteva, pravične naknade za potrebe ekspropijacije, kao i veoma važan element – izgradnja elektro-energetske infrastrukture. Vjetroelektrana je priključena na novu trafostanicu u Breznama, kojom je omogućeno stavljanje u punu funkciju davno izgrađenog dalekovoda Nikšić-Brezna, koji je decenijama radio na nižem naponskom nivou od projektovanog. Nova trafostanica u Nikšiću, na koju se ovaj sistem nastavlja, preuzela je napajanje velikog dijela konzumnog područja grada od trafostanice izgrađne krajem pedesetih godina prošlog vijeka, za potrebe nikšićke željezare, čime je značajno unaprijeđen kvalitet snabdijevanja grada električnom energijom.

U prva tri kvartala ove godine vjetroelektrana Krnovo proizvela je oko 113 GWh električne energije, ili oko 4% ukupne proizvodnje ostvarene u ovom periodu. Tržišna vrijednost te proizvodnje prema aktuelnim cijenama je preko 7 miliona eura, za koliko je i smanjen uvoz električne energije. Sa svim uračunatim podsticajima, proizvođaču je, u istom periodu isplaćeno 13.211.548,95 eura, pri čemu je od ovog iznosa on dužan da pokrije i trošak zakupa zemljišta, trošak korišćenja prenosnog sistema i što je najvažnije – održava elektranu u u propisanom stanju, kako bi je, po isteku perioda zakupa ustupio državi u vlasništvo potpuno funkcionalnu.

Ekološki efekti rada elektrane su vjerovatno jedna od njenih suštinskih prednosti, obzirom da svojom proizvodnjom ovaj objekat substituiše potrebu za energijom iz konvencionalnih izvora energije, koja bi, primjera radi bila praćena emisijom imedju 150.000 i 200.000 tona CO₂. Ovakvi projekti ne utiču ni na vodotoke, a uticaj na životnu srdinu se dominantno svodi na proizvedeni zvuk, što je u konkretnom slučaju svedeno na propisane limite.

S poštovanjem,

 MINISTARKA
Dragica Sekulić
